

HRVATSKO
DRUŠTVO
ZA TRANSPORTNO
PRAVO
*Croatian
Transport
Law
Association*

UGOVOR O PRIJEVOZU CESTOM KAO FORMALNI UGOVOR U NOVOM ZPCP-U: NOVI PROBLEMI ZA PRIJEVOZNIKE I OSIGURATELJE?

PROF. DR. SC. **NIKOLETA RADIONOV**

PETRA NINIĆ TAFRA, MAG. IUR., UNIV. SPEC. IUR.

Webinar HDTP 23. listopada 2020.

PROGRAM RADA WEBINARA

Ugovor o prijevozu cestom kao formalni ugovor:
uvodne napomene i struktura propisa

10.15-11.00

Radionov

Ugovor o prijevozu putnika i prtljage cestom I

11.00 – 11.45

Ninić Tafra

Pauza 15 minuta

Ugovor o prijevozu robe cestom I

12.00 – 12.30

Radionov

Ugovor o prijevozu putnika i prtljage cestom II

12.30 – 13.00

Ninić Tafra

Pauza 15 minuta

Ugovor o prijevozu robe cestom II

13.15 – 13.45

Radionov

PITANJA I DISKUSIJA, ZAKLJUČCI WEBINARA

13.45 – 14.00

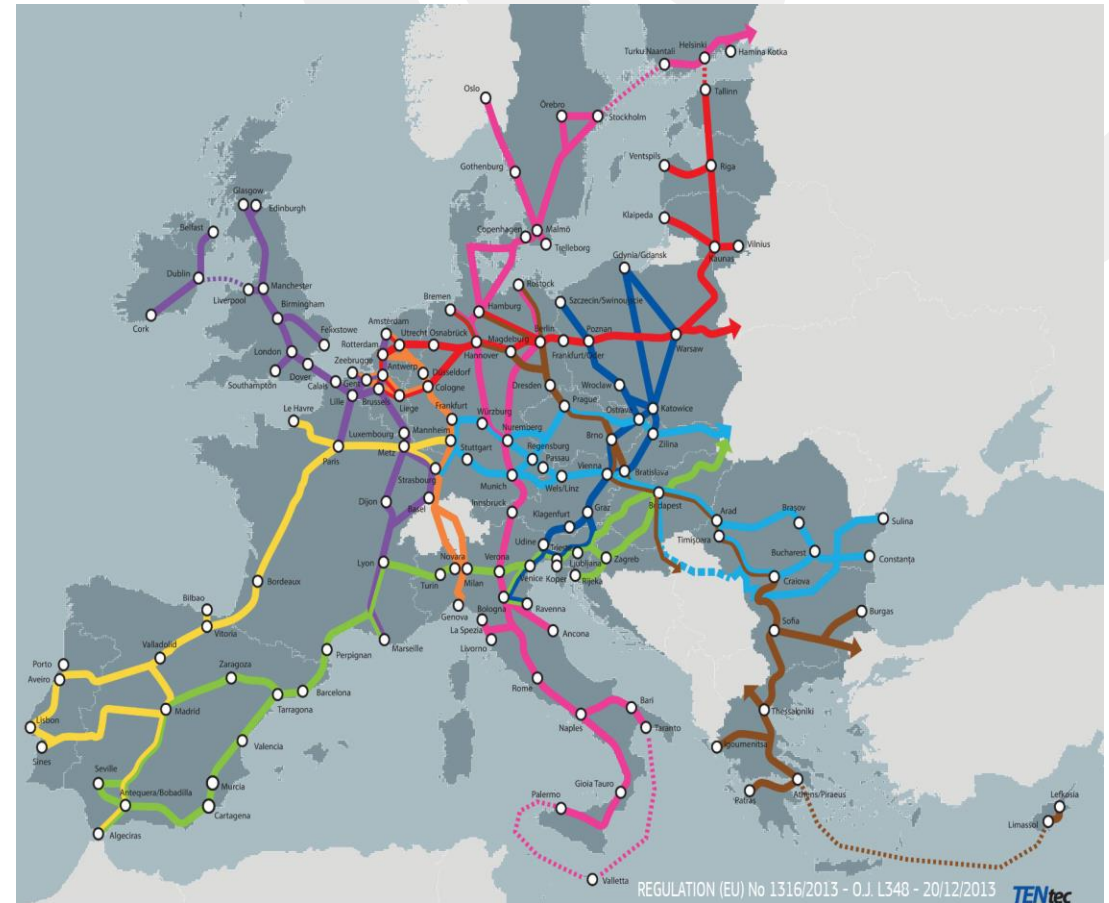
FORMALNOST UGOVORA O PRIJEVOZU CESTOM

...ILI U ČEMU JE PROBLEM?

TEN-T KORIDORI EU, JEDINSTVENO TRŽIŠTE I HRVATSKA

- TEN-T Mediteranski koridor
  - Koridori X, Vb
- Jedinstveno tržište EU
  - ✓ **Prijevoz tereta:** liberalizacija do neprave kabotaže
    - ✓ Prijevoznici sa sjedištem u jednoj DČ EU mogu vršiti prekogranične prijevoze i određeni broj kabotažnih prijevoza u drugim DČ
  - ✓ **Prijevoz putnika:** više segmenata tržišta
  - ✓ **Moguća primjena HR prava** obzirom na mjesto obavljanja prijevoza
- **2018 g.**
  - Teret: cca 74 milijuna tona robe
  - Putnici: 47,7 milijuna putnika autobusima

UGOVOR O PRIJEVOZU: NADLEŽNOST

NACIONALNA (HR)

- Ugovori općenito (opći dio ZOO)
- Ugovor o prijevozu
  - Lex specialis (ZPCP 2018)
  - Lex generalis (ZOO čl. 661-698)

MEĐUNARODNA

- Međunarodne konvencije i protokoli
  - CMR + Protokol, CVR
- Unifikacija određenog pitanja na nadnacionalnoj razini između država stranaka

EUROPSKA UNIJA

- Transport: područje podijeljene nadležnosti
- Načelo preuzete nadležnosti
  - Donošenjem EU propisa DČ gube nadležnost uređivanja tog pitanja
  - Ako nema EU propisa nadležnost uređivanja je na DČ
  - NEMA propisa EU o ugovoru o prijevozu
    - Uređeno samo par pitanja (detalji)

Moguća primjena 28 nacionalnih pravnih okvira na spor iz ugovora o prijevozu!

UGOVOR O PRIJEVOZU: SISTEMATIKA PROPISA

ZAKON O OBVEZNIM ODNOSIMA

- Dio prvi: Opći dio
- Dio drugi; Odjeljak 1: Posebni dio (ugovorni obvezni odnosi)
  - Sklapanje ugovora (čl. 247-272)
  - Oblik ugovora (čl. 286-294)
  - Opći uvjeti ugovora (čl. 295)
  - Ništetni ugovori (čl. 322-329) itd.
- Dio drugi; Odjeljak 2, Odsjek 14: UGOVOR O PRIJEVOZU (čl. 661-698) **LEX GENERALIS**

ZAKON O PRIJEVOZU U CESTOVNOM PROMETU 2018

XII. UGOVORI U CESTOVNOM PRIJEVOZU
Opće odredbe o ugovorima u cestovnom prijevozu
Članak 97. **LEX SPECIALIS**

Lex specialis derogat legi generali!

MEĐUNARODNE KONVENCIJE CMR/Protokol, CVR

- Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom (CMR 1956)
  - CMR-SDR Protokol 1978 (ograničenje odgovornosti u SDR)
- Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu putnika i prtljage cestom (CVR 1973)
- Primjena ukoliko su zadovoljeni uvjeti (čl. 1)
- Nadzакonska snaga u dijelu koji uređuje konvencija
- Pitanja koja nisu uređena konvencijom – domaći zakon

XII. UGOVORI U CESTOVNOM PRIJEVOZU

Opće odredbe o ugovorima u cestovnom prijevozu

Članak 97.

(1) Ugovorima u cestovnom prijevozu, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

- ugovor o javnom linijskom prijevozu putnika u komunalnom prometu
- ugovor o prijevozu putnika kao javnoj usluzi
- ugovor o posebnom linijskom prijevozu putnika
- ugovor o *shuttle* prijevozu putnika
- ugovor o povremenom prijevozu putnika
- ugovor o posebnom obliku prijevoza putnika
- ugovor o mikroprijevozu
- ugovor o prijevozu tereta
- ugovor o pružanju agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu
- ugovor o pružanju kolodvorskih usluga
- ugovor o prodaji autobusnih karata
- ugovor o integriranom prijevozu putnika i
- ostali ugovori kojima se reguliraju prava i obveze prijevoznika i naručitelja prijevoza ili drugih ugovornih strana sukladno ovom Zakonu.

(2) Na prava i obveze ugovornih strana u ugovorima iz stavka 1. ovoga članka koje nastanu u obavljanju prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu te u obavljanju drugih djelatnosti reguliranih ovim Zakonom na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju osnove obveznih odnosa, odredbe međunarodnih ugovora i konvencija čiji je potpisnik Republika Hrvatska.

(3) Ugovori iz stavka 1. ovoga članka zaključuju se u **pisanoj formi**, moraju se čuvati u poslovnim prostorijama ugovornih strana i moraju se dati na uvid inspektoru cestovnog prometa na njegov zahtjev.

(4) Ugovori iz stavka 1. ovoga članka koji se odnose na pružanje usluga prijevoza u cestovnom prometu najmanje moraju sadržavati: naziv naručitelja prijevoza, naziv prijevoznika, relaciju prometovanja, cijenu i rok plaćanja.

(5) Rok plaćanja prijevoznih usluga određen ugovorom sastavljenim na način iz stavka 4. ovoga članka ne može biti duži od 30 dana od dana izdavanja računa za prijevozne usluge, a nikako ne duži od 60 dana od dana izvršenja prijevoza.

(6) Naručitelj prijevoza i prijevoznik za svaki prijevozni posao **obvezni su sklopiti pisani ugovor o prijevozu** sukladno stavcima 4. i 5. ovoga članka.

(7) Ako se ugovorne strane o tome usuglase, rok plaćanja definiran ugovorom iz stavka 1. ovoga članka može biti i kraći od roka određenog odredbama stavka 5. ovoga članka.

(8) Ako naručitelj prijevoza ne plati naknadu za prijevoz u roku određenom ugovorom, a u skladu s ovim Zakonom, za plaćanje naknade za prijevoz zajedno s naručiteljem odgovara pošiljatelj ili primatelj, koji nije istodobno i naručitelj prijevoza.

(9) Pošiljatelj ili primatelj dužan je platiti naknadu za prijevoz u roku od 30 dana od primitka poziva od strane prijevoznika koji je stvarno obavio prijevoz, a kojim pozivom prijevoznik traži plaćanje naknade za prijevoz, što prijevoznik dokazuje odgovarajućim dokumentom.

(10) Ako prijevoznik izda jedinstveni račun za usluge prijevoza izvršene u tekućem mjesecu, rok za plaćanje naknade za prijevoz iz stavka 5. ovoga članka počinje teći nakon posljednje izvršene usluge u tekućem mjesecu.

PREKRŠAJNE KAZNE

TEŠKI PREKRŠAJI PRAVNIH OSOBA I OBRTNIKA

- Ako prijevoznik i naručitelj prijevoza ne sklope pisani ugovor o prijevozu sukladno čl. 97.st. 3 i 4 ZPCP (čl. 97. st. 6)
- Pravne osobe: **15.000-50.000 kn**
- Obrtnici: **15.000-50.000 kn**
- Odgovorna osoba u pravnoj osobi **7.000-15.000 kn**
- Ne može se kazniti za ostale obveze iz iste odredbe:
  - Čuvanje ugovora u poslovnim prostorijama prijevoznika
  - Davanje na uvid inspektorima na zahtjev

ZAKONSKA FORMA UGOVORA I

Ugovor se može sklopiti u bilo kojem obliku, osim ako je zakonom drukčije određeno. (čl. 286. st. 1. ZOO)

Ugovor koji nije sklopljen u propisanom obliku nema pravni učinak, **osim ako iz cilja propisa kojim je određen oblik ne proizlazi što drugo.** (čl. 290 st. 1. ZOO)

Ako je ugovor sklopljen u posebnom obliku (...) vrijedi samo ono što je u tom obliku izraženo. (čl. 291. st. 1. ZOO)

! valjane usmene pogodbe ako su istodobne ili se smanjuju/olakšavaju obveze strana ako je oblik propisan samo u interesu ugovornih strana

Kad je za sklapanje ugovora potrebno sastaviti ispravu, ugovor je sklopljen kad ispravu **potpišu ugovorne strane**. Zahtjev pisanog oblika ispunjen je ako strane razmijene pisma ili se sporazume pomoću drugog sredstva koje omogućuje da se sa sigurnošću utvrde sadržaj i identitet davatelja izjave. (čl. 292. st. 1 i 4 ZOO)

ZAKONSKA FORMA UGOVORA II

Ugovor je sklopljen elektroničkim putem kad su se strane usuglasile o bitnim sastojcima. (čl. 293. st. 1 ZOO)

Ugovor za čije se sklapanje zahtijeva pisani oblik smatra se valjanim iako nije sklopljen u tom obliku ako su ugovorne strane ispunile, u cijelosti ili pretežito dijelu, obveze koje iz njega nastaju, osim ako iz cilja radi kojega je oblik propisan očito ne proizlazi što drugo. (čl. 294. ZOO)

Pitanje: kada je ugovor o prijevozu pretežito ispunjen, ako je tijekom izvršenja došlo do štete?

VALJANI UGOVOR O PRIJEVOZU CESTOM

1. *Pisani oblik* (papir ili e-oblik)
2. *Naziv ugovornih strana*
  - a. *Naručitelj prijevoza ili špediter; putnik ili ugovaratelj prijevoza?*
  - b. *Prijevoznik*
    - a. *Stvarni ili ugovorni prijevoznik?*
3. *Relacija prometovanja*
4. *Cijena prijevoza*
5. ***Rok plaćanja***
  - a. *Kad je ispunjenje obveze u određenom roku bitan sastojak ugovora, pa dužnik ne ispuní obvezu u tom roku, ugovor se raskida po samom zakonu. (čl. 361. st. 1. ZOO)*
6. *Potpisi ugovornih strana*
  - a. *Ovlaštenja (ZTD)?*

UGOVOR O PRIJEVOZU PUTNIKA I PRTLJAGE CESTOM

1. DIO

PRIMJENA ČL. 97. ZPCP-A (OBVEZNI PISANI OBLIK UGOVORA)

- ugovor o javnom linijskom prijevozu putnika u komunalnom prometu
- ugovor o prijevozu putnika kao javnoj usluzi
- ugovor o posebnom linijskom prijevozu putnika

- ugovor o shuttle prijevozu putnika
- ugovor o povremenom prijevozu putnika
- ugovor o posebnom obliku prijevoza putnika

- ugovor o mikroprijevozu
- ugovor o pružanju agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu
- ugovor o pružanju kolodvorskih usluga

- ugovor o prodaji autobusnih karata
- ugovor o integriranom prijevozu putnika i
- i **svi ostali ugovori** kojima se reguliraju prava i obveze prijevoznika i naručitelja prijevoza ili drugih ugovornih strana.

SKLAPANJE UGOVORA O PRIJEVOZU PUTNIKA – PRIMJENA U PRAKSI

PRODAJNO MJESTO – FIZIČKA PRODAJA KARATA

AUTOTRANS d.d.
Setliste 20. travnja 18. 51557 CRES

Prod. mjesto: Test BL: 03
Blagajnik: RT
Datum izdavanja: 05.02.2020 12:10:12

PUTNA KARTA Broj: 62220000030-1
Rebun: 913-43-1

Linija: RIJEKA-KARLOVAC-ZAGREB
Polazak: 05.02.2020 u 13:00 sati
Prijevoznik: Autotrans d.d.
PJ: Primorsko-goranska
MB: 03330443
OTS: 19819724166

Vrsta usluge	Kolicina	Cijena	Iznos
Rijeka-Zagreb	1 x	105,00 kn	105,00 kn
Rezervacija	1 x	4,00 kn	4,00 kn
UKUPNO:			109,00 kn
STOPA NEPOREZIVOG OSMOLICA			
25,00%		87,20 kn	21,80 kn

Sjedalo: 3 Peron: 1 BUS: 1

Putna karta važi samo za prijevoz.

Način plaćanja: Novčanice
ZKI: a23014e1ea8ffa22b08555c573df91f8

Sukladno čl. 10. st. 4. Zakona o zaštiti potrošača (ZKP 41/2014), prijevoz ne pružena usluga može se oduzeti i s pratećim ferom ne adresu:
AUTOTRANS d.d., o.p., 280, 51000 CRES
e-mail: info@autotrans.hr
za POTOBLJE U POUKAZU OBAVEZNA JE REZERVACIJA
Rezervacija se može oduzeti i na: www.arriva.com.hr

Test, 05.02.2020 12:10
Broj putne karte: 62220000030-1
Prijevoznik: Autotrans d.d.
PJ: Primorsko-goranska
Relacija: Rijeka-Zagreb
Polazak: 05.02.2020 13:00 105,00 kn

Putna karta / e-ticket

Karta ste obavezni pokazati voznom osoblju prilikom ulaska u autobus.
Please show this e-ticket to the driver.
Možete ponijeti 2 komada putničke prtljage (max.25 kg/kom) za koju se uoči polaska plaća naknada vozaču.
You can carry 2 pieces of luggage (max.25 kg each) for which the fee is paid to the driver.

Info center: Tel. +385 (0)72 660 660
E-mail: info@arriva.com.hr
Web: www.arriva.com.hr

Polazak/Outbound →

Ime i prezime/Name and Surname Petra Ninić Tafr	Broj karte/Ticket No. 16719216286-1	
Vrsta karte/Fare Type Jednosmjerna karta	Broj nar./Order No. 91339708954	
Relacija/Route Rijeka Poreč	Datum/Date 01.08.2019.	Vrijeme/Time 18:10
Prijevoznik/Carrier App d.d. Požega	Sjedalo/Seat No. 3	Peron/Platform 5
Linija/Line VUKOVAR-S.BROD-RIJEKA-POREČ	Tip karte/Ticket Type Jedan smjer	Cijena/Total Fare 99,00 kn
Kooperacija/Coop.	Vrijedi do/Valid Through	

PRODAJNO MJESTO – WEBSHOP/MOBILNA APLIKACIJA

SKLAPANJE UGOVORA O PRIJEVOZU PUTNIKA – PRIMJENA U PRAKSI

ZET PRETPLATNA KARTA

Podajnik registra: _____ Broj zahtjeva: _____

(Fotografija) _____
Na posebnoj fotografiji
upisati ime i prezime.

Fotografiju morate poštovati
nebojte oblikovati
slikom, tako da je pola
počelo na posebnoj fotografiji
a pola na zahtjevu.

Datum zaprimanja zahtjeva: _____
Datum prodavanja karte od: _____
Si broj i potpis prodavača: _____

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.
POKROVNICA ZAGREBAČKI ELEKTRONI TRAMVAJ
Cvjetkova br. 105 - Telefon: 3831-479 www.zet.hr

**ZAHTEV ZA IZDAVANJE PRETPLATNE KARTE
ILI PRODUŽENJE STATUSA KORISNIKA
za školsku godinu 2016./2017.**
(Upisati na posebni zahtjev.)

1. Broj pretplatne karte: _____

2. a) OSNOVNOŠKOLSKA b) SREDNJOŠKOLSKA c) STUDENTSKA
Zahtjev podnosi samo roditelj/roditeljica i
upisan semestrom/semestromi skolske god.

3. Ime: _____ Prezime: _____
Ime i prezime roditelja/roditeljice

4. Datum, mjesec i god. rođenja: _____ OIB: _____ Broj osobne iskaznice: _____
(U slučaju starijeg od 18 godina)

5. Adresa prebivališta (podaci iz osobne iskaznice): _____
Ulica i kućni broj: _____

6. Mjesto i polazni broj: _____
Područje prebivališta (izborni, a, b i c i drugi): _____

7. Naziv škole ili fakulteta: _____
a) Grad Zagreb b) Zagrebačka županija (grad ili općina) c) Ostale županije (grad ili općina)

8. Kontakt telefon ili mobilni: _____

9. Naziv škole ili fakulteta: _____ (ulica, grad ili općina)

10. Adresa škole ili fakulteta: _____ (ulica, grad ili općina)

11. Učenik: a) osnovne škole, b) srednje škole, razred: _____ (iskazni razred)
Redoviti student s upisanim semestrom: _____ akademska godina: _____

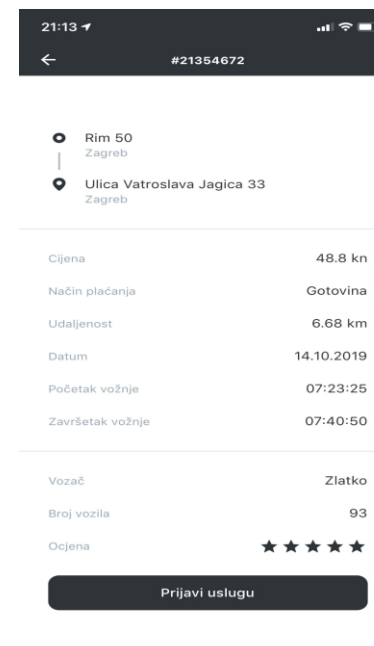
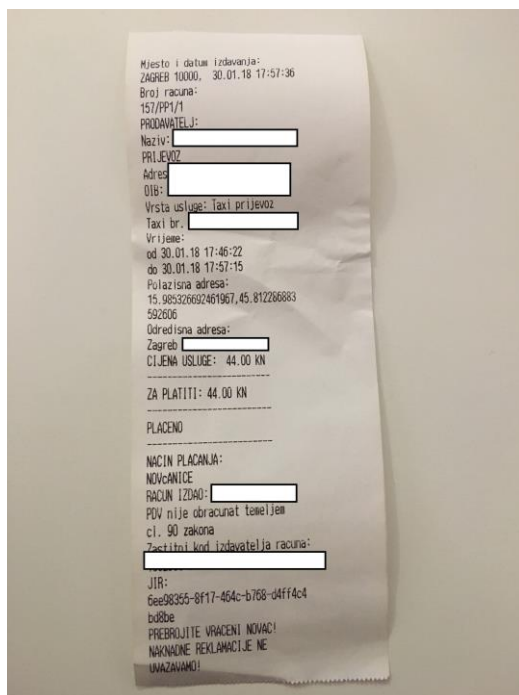
12. Učenik: a) osnovne škole, b) srednje škole, razred: _____ (iskazni razred)
Redoviti student s upisanim semestrom: _____ akademska godina: _____

ZET POJEDINAČNA KARTA

SKLAPANJE UGOVORA O PRIJEVOZU PUTNIKA – PRIMJENA U PRAKSI

TAKSI STAJALIŠTA

MOBILNE TAKSI APLIKACIJE

KOJI SE SVE JOŠ PRAVNI IZVORI PRIMJENJUJU NA UGOVOR?

Nacionalna regulativa

- ZPCP/2018 – *lex specialis* → 2018. godine čl. 97. prvi put u domaće zakonodavstvo uvodi formalizam ugovora o prijevozu putnika cestom
- ZOO/2005 – *lex generalis* (podredna primjena)

Regulativa Europske unije

- Uredba o pravima putnika u autobusnom prijevozu

Međunarodna regulativa

- Konvencija o međunarodnom prijevozu putnika i prtljage cestom (CVR)

OBVEZNOPRAVNI ELEMENTI UGOVORA O PRIJEVOZU PUTNIKA CESTOM

Dvostranoobvezan ugovor

Konsenzualni ugovor – nastaju već samim sporazumom ugovornih strana

Formalni ugovor

Jakaša – Komentari ZPCP 1974: „karta se redovito izdaje kod linijskih prijevoza... i kada to putnik zahtijeva, odnosno kada je to ugovoreno ili se pretpostavlja da je ugovoreno. Nije uobičajeno izdavanje putne karte kod taxi službe... pa je vozar neće biti dužan izdati i kada to putnik zahtijeva.“

Crnić – komentari ZOO 2005: „usmeni oblik primjeren modernom načinu života, primjerice kupnja karata za prijevoz i slično. Propisivanje oblika (forme) za sklapanje takvih poslova bilo bi suprotno njihovoj naravi i otežavalo bi svakodnevni pravni posao.“

OPĆI UVJETI PRIJEVOZNIKA

- Interni akt prijevoznika kojim se utvrđuju uvjeti pod kojima se obavlja prijevoz (cjenik, pravila ponašanja putnika tijekom prijevoza, pravila prijevoza životinja, pravila prijevoza prtljage, pravila ponašanja posade vozila prema putnicima i uvjeti prijevoza te prava tijekom prijevoza osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti)
- Interni akt prijevoznika donose temeljem ZPCP/2018 i moraju biti u skladu sa ZPCP/2018 te općim načelima obveznopравnih odnosa, odnosno svim primjenjivim relevantnim zakonima, podzakonskim aktima, kao i aktima Europske unije.

- U slučaju odstupanja od relevantnih propisa, posljedica je **ništetnost općih uvjeta ili pojedine odredbe**

OPĆI UVJETI POSLOVANJA PRIJEVOZNIKA – UGOVOR VS. KARTA

Flixbus

- Čl. 2. st. 1. „Pravo na prijevoz ostvaruje se sklapanjem ugovora o prijevozu.”
- čl. 2.st. 2 „Potvrda rezervacije (pogledajte paragraf 3.1) daje putniku pravo na jednu vožnju između polazišta i odredišta navedenih na karti...”
- čl. 3. st.1. „Kao naknadu za uslugu prijevoza potrebno je platiti propisanu cijenu prijevoza. FlixBus u tu svrhu izdaje vozne karte. Smatra se da voznu kartu sačinjavaju potvrda rezervacije, bilo ispisana ili u elektroničkom obliku (PDF datoteka), i valjani službeni identifikacijski dokument s fotografijom.”

Čazmatrans

- Čl. 9. st. 2. „Prijevoznik izdaje voznu kartu putnika, osim ako drugi dokumenti putniku daju pravo na prijevoz, a vozna karta se može izdati u elektronskom obliku.”

Arriva (Autotrans)

- Čl. 2. „Ugovorom o prijevozu prijevoznik se obvezuje sigurno prevesti putnika i njegovu prtljagu prema ugovorenoj relaciji po objavljenom voznom redu, a putnik se obvezuje prijevozniku platiti naknadu za prijevoz. Postojanje ugovora o prijevozu dokazuje se voznom kartom.”
- Čl. 3. „Vozna karta je prijevozna isprava koja se izdaje putniku u javnom linijskom prijevozu putnika a koja sadrži naziv prijevoznika, datum, vrijeme, relaciju i cijenu prijevoza, te je dokaz sklopljenog ugovora o prijevozu, sklopljene police osiguranja tijekom prijevoza i plaćene naknade za prijevoz. Vozna karta se prodaje na ovlaštenim prodajnim mjestima prijevoznika, putem interneta, mobilne aplikacije i u vozilima prijevoznika Vozna karta može biti ispisana u papirnatom ili elektroničkom obliku.”

OPĆI UVJETI– UGOVOR VS. KARTA U WEBSHOPU

Flixbus

- Čl. 3. st. 3. „Prikaz proizvoda u webshopu, dostupan na internetu i putem aplikacije na pametnim telefonima, ne podrazumijeva obvezujuću ponudu, već predstavlja neobvezujući online katalog koji potiče potencijalne putnike na podnošenje ponuda. Klikom na „Rezerviraj / Plati“, stvara se obvezujuća narudžba proizvoda koji se nalaze u košarici. Vozna karta izdaje se po putniku i po vožnji. Veze s presjedanjima (međusobno povezanim linijama) smatraju se jednom vožnjom. Potvrda o primitku narudžbe izdaje se neposredno nakon njezinog podnošenja, slanjem automatske potvrde e-poštom. **Ugovor o prijevozu ne smatra se sklopljenim dok FlixMobility ne prihvati narudžbu izdavanjem potvrde o primitku. Takva potvrda o primitku može se izdati u obliku automatske potvrde koja se šalje e-mailom ili odvojeno u kasnijem koraku.**”

Čazmatrans

- Čl. 2. st. 6. „Smatra se da je **Ugovor o prijevozu sklopljen nakon uspješno obavljene transakcije plaćanja**, nakon čega se **vozna karta** i potvrda narudžbe dostavljaju kupcu **na adresu elektronske pošte.**”

Arriva (Autotrans)

- Čl. 3. st. 4. „**Ukoliko je vozna karta kupljena putem internet stranice ili mobilne aplikacije Prijevoznika ista mora biti predložena voznom osoblju na mobilnom uređaju ili tabletu, osim u pojedinim slučajevima, u kojemu je kartu potrebno ispisati, a što je jasno naznačeno u procesu kupnje.** U tom slučaju, kartu je potrebno predložiti isprintanu voznom osoblju prema uputama na Internet stranici Prijevoznika. Ukoliko putnik u tom slučaju voznom osoblju ne predloži isprintanu voznu kartu u obvezi je kupiti u vozilu novu voznu kartu ili napustiti vozilo.”
- Čl. 2. (Uvjeti Internet prodaje) „**Smatra se da je Ugovor o prijevozu sklopljen nakon uspješno obavljene transakcije plaćanja**, nakon čega se **vozna karta** i račun dostavljaju kupcu **na adresu elektroničke pošte.**”

VALJANO SKLAPANJE UGOVORA O PRIJEVOZU PUTNIKA I PRTLJAGE

Zakonska obveza - Što mora ugovor (ne karta!) sadržavati?

- naziv naručitelja prijevoza
- naziv prijevoznika
- relaciju prometovanja
- cijenu
- rok plaćanja

- potpis

Praksa – kako poslovanje uskladiti sa zakonskom odredbom?

- Navesti sve elemente na ugovoru
ALI! – Ako se na sadašnju voznu kartu dodaju ovi elementi, **karta na donositelja više neće postojati!**
- Kako regulirati **ugovaranje u korist 3. (putnika)?**

- Postupati sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima – **punomoć po zaposlenju?**
- Postupati sukladno Zakonu o elektroničkoj ispravi- **digitalni certifikati?**

PAUZA 15 MINUTA

[HDTP | CTLA – Hrvatsko društvo za transportno pravo | Croatian Transport Law Association](#)

UGOVOR O PRIJEVOZU ROBE CESTOM

- 1. DIO

UGOVOR O PRIJEVOZU ROBE CESTOM: SKLAPANJE

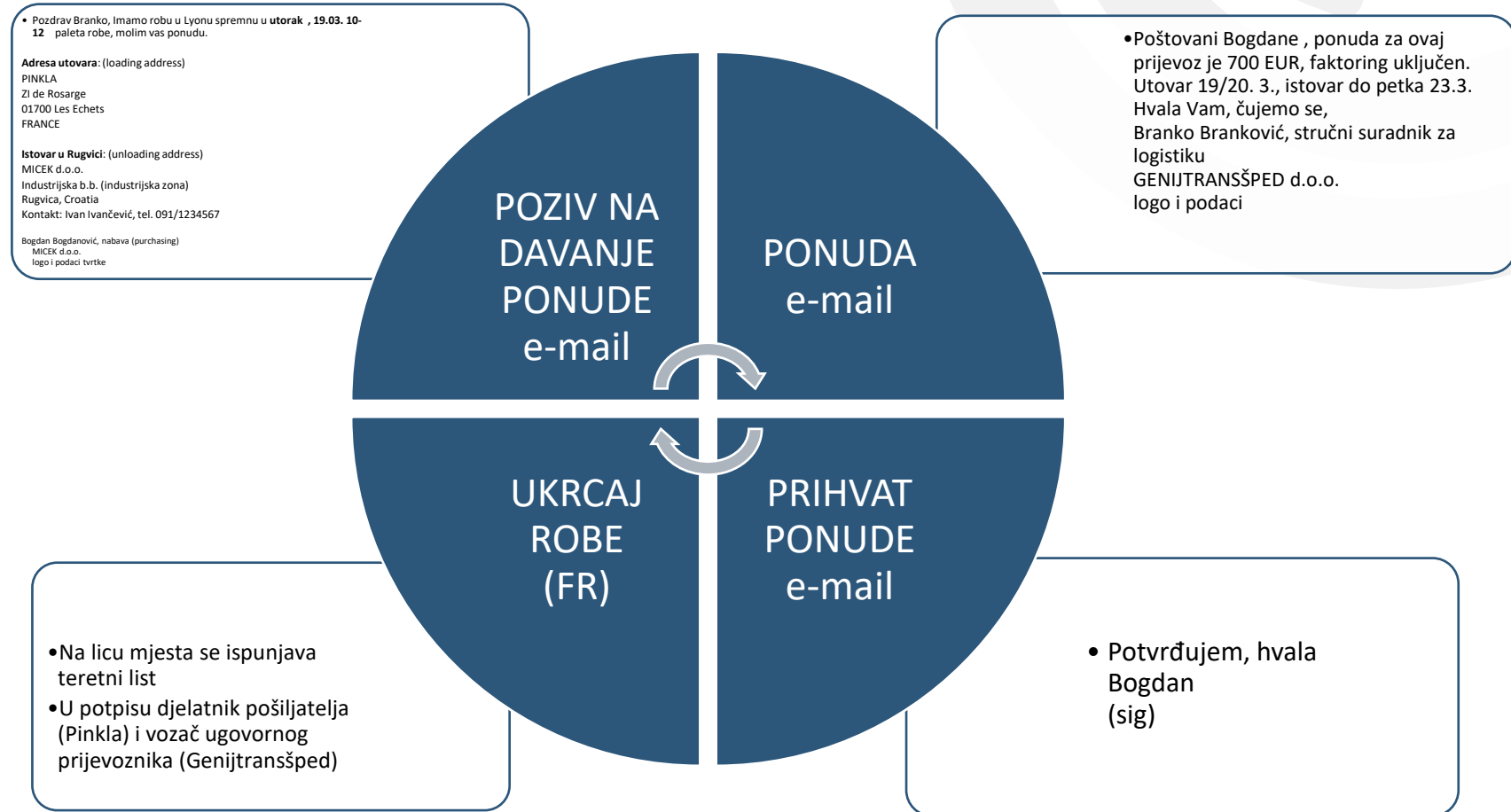
Domaći prijevoz

- Unutar RH
- ZPCP + ZOO
- Sklapanje i valjanost ugovora
  - Formalan, bitni elementi (ZPCP)
  - Formalni ugovori, ništetnost itd. (ZOO)

Međunarodni prijevoz

- Između dvije države, od kojih je mjesto preuzimanja robe na prijevoz III mjesto istovara kako su određeni ugovorom u jednoj državi stranci CMR, neovisno o sjedištu ili nacionalnosti stranaka (čl. 1)
- *The contract of carriage **shall be confirmed** by the making out of a consignment note. The absence, irregularity or loss of the consignment note shall not affect the existence or the validity of the contract of carriage which shall remain subject the provisions of this Convention. (čl. 4)*
- PRETPOSTAVKE ZA SKLAPANJE UGOVORA – PREMA MJERODAVNOM NACIONALNOM PRAVU!
- **NEMA PRIMJENE CMR AKO NE POSTOJI VALJAN UGOVOR O MEĐUNARODNOM PRIJEVOZU ROBE CESTOM**

SKLAPANJE UGOVORA O PRIJEVOZU TERETA

TERETNI LIST

ZOO

• Teretni list (čl. 668 ZOO)

(1) Ugovaratelji su **dužni** o pošiljci predanoj na prijevoz **načiniti teretni list**.

(2) Teretni list mora sadržavati: nadnevak i mjesto načinjenja, ime (tvrtku, naziv) i adresu pošiljatelja i prijevoznika, registarski broj vozila, podatke o vrsti, količini i pakiranju pošiljke, popis isprava koje se prilažu uz teretni list, nadnevak i mjesto utovara, ime (tvrtku, naziv) i adresu primatelja, odredište i mjesto istovara, iznos naknade za prijevoz, odnosno zabilješku da je naknada plaćena unaprijed, troškove prijevoza, odredbu o iznosu kojim je pošiljka opterećena, potpise obiju strana.

(3) Teretni list može sadržavati i druge podatke o kojima se strane sporazume.

(4) Teretni list se popunjava u tri primjerka, jedan za primatelja, drugi za prijevoznika koji prati pošiljku, treći za pošiljatelja.

(5) Teretni list može sadržavati odredbu »po naredbi« ili glasiti na donositelja, u kojem slučaju se na primjerku pošiljatelja mora naznačiti da se radi o prenosivom teretnom listu, a na ostalim primjercima da je izdan prenosivi teretni list.

Ugovor o prijevozu (čl. 669)

Posljednja dva odnosa neovisni su o postojanju teretnog lista i njegovu sadržaju.

**OBAVEZNO
IZDAVANJE TERETNOG
LISTA**

**DOKAZ O
UGOVORU**

CMR

- Teretni list je DOKAZ o sklopljenom ugovoru o prijevozu tereta (čl. 1 CMR)
  - „...the contract of carriage **shall be confirmed** by making out of the consignment note...”
- Nepostojanje, nedostaci TL ne utječu na valjanost ugovora o prijevozu – odvojene pravne sudbine!
- Mora biti izdan u 3 primjerka, potpis pošiljatelja i prijevoznika
- 11 obveznih sastojaka, 7 izbornih, moguće ugovaranje dodatnih

1. Potpis dvije ovlaštene ugovorne strane
2. Špediter kao naručitelj prijevoza ?

UGOVOR O PRIJEVOZU PUTNIKA I PRTLJAGE

- 2. DIO

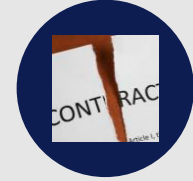
POSljedice NIŠTETNOSTI UGOVORA

UGOVORNA ODGOVORNOST

ZOO 2005 čl. 697. - Ako štetu nije prouzročio namjerno ili krajnjom nepažnjom, prijevoznik je dužan naknaditi štetu **do iznosa predviđenog zakonom ili međunarodnim ugovorom.**

Prijevoznik je dužan naknaditi **imovinsku i neimovinsku štetu** koja nastane oštećenjem zdravlja, ozljedom ili smrću putnika.

IZVANUGOVORNA ODGOVORNOST

Naknada cjelokupne imovinske štete i naknada u slučaju povrede prava osobnosti po načelu *restitutio in integrum* – **NEOGRANIČENO!**

Primjena članaka 1045. do 1106. ZOO 2005.

Gubitak zaštitnog mehanizma.

ULOGA OSIGURANJA

Obvezna osiguranja u prometu

- 1) Osiguranje od automobilske odgovornosti - **imovinsko osiguranje s karakterom naknade štete svim osobama koje s izvanugovorne osnove pretrpe štetu zbog upravljanja vozilom**
- 2) Osiguranje putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja

Dobrovoljna osiguranja

- 1) Osiguranje od profesionalne odgovornosti - predmet osiguranja je **odgovornost pružatelja usluge** (prijevoznika) zbog stručnih pogrešaka **pri obavljanju registrirane djelatnosti** i kod njega zaposlenih osoba.
- 2) Osiguranje od javne (izvanugovorne) odgovornosti

OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

- Odgovornost **prema trećim osobama** za štete prouzročene uporabom motornog vozila ukoliko postoji odgovornost štetnika (prijevoznika osiguranika)
- Do iznosa osigurateljnog pokrića (min. u slučaju štete zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja do iznosa od **42,750.000,00 kuna po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika**, a u slučaju uništenja ili oštećenja stvari do iznosa od **8,550.000,00 kuna po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika**.

OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI – OPSEG POKRIĆA

OSIGURATELJ 1

- Osiguratelj je temeljem police osiguranja i propisa o odgovornosti u obvezi nadoknaditi štetu, ako je pri uporabi vozila došlo do:
  - 1) tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe,
  - 2) uništenja odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik vozila primio radi prijevoza.
- Pored vlasnika vozila osigurane su sve osobe koje voljom vlasnika rade prilikom uporabe vozila (vozač, kondukter i sl.), kao i osobe koje se prevoze vozilom.
- Trećom osobom smatra se i primatelj leasinga koji je ugovaratelj osiguranja i korisnik vozila, a nije odgovoran za prometnu nesreću u kojoj mu je prouzročena šteta od vozila istog davatelja leasinga.

OSIGURATELJ 2

- Osiguratelj je temeljem ugovora o osiguranju i propisa o odgovornosti u obvezi naknaditi štetu koju uporabom vozila vlasnik, odnosno korisnik vozila nanese trećim osobama ako je pri uporabi i držanju vozila došlo do:
  - a) tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti
  - b) uništenja odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik vozila, kojim je prouzročena šteta, primio radi prijevoza, a nalazile su se u vozilu ili na vozilu kojim je prouzročena šteta.
- Pored vlasnika vozila osigurane su i sve osobe koje u bilo kojem svojstvu rade za vlasnika prilikom uporabe vozila, odnosno koje voljom vlasnika sudjeluju u uporabi i držanju vozila.
- Trećom osobom smatraju se i putnik u vozilu kojim je prouzročena šteta i primatelj leasinga koji je ugovaratelj osiguranja i korisnik vozila, a koji nije odgovoran za prometnu nesreću u kojoj mu je prouzročena šteta od vozila istoga davatelja leasinga.

OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI – OPSEG POKRIĆA

OSIGURATELJ 1

- Obvezu osiguratelja iz ugovora o osiguranju sklopljenog prema ovim Uvjetima predstavlja Zakonom propisana osigurana svota važeća na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije ugovoren viši iznos.
- Ako ima više oštećenih osoba, a ukupna šteta je veća od obveze osiguratelja, prava oštećenih osoba prema društvu za osiguranje razmjerno se smanjuju a prednost u redoslijedu namirenja štete imaju oštećene fizičke osobe.
- Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka.
- Ako je u trenutku nastanka štetnog događaja najniža svota osigurateljnog pokrića propisana od strane nadležnog tijela bila veća od ugovorene svote, smatra se da je osiguranje ugovoreno na veću svotu.

OSIGURATELJ 2

- Ugovorena osigurana svota predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sva davanja po jednom štetnom događaju, zasebno za štetu na osobama, a zasebno za štetu na stvarima, bez obzira na broj oštećenih osoba.
- Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka.
- Ako je u trenutku nastanka štetnog događaja propisana najniža osigurana svota od strane nadležnog tijela bila veća od ugovorene osigurane svote, smatra se da je osiguranje ugovoreno na veću svotu.

OSIGURANJE OD PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI – PREDMET OSIGURANJA

OSIGURATELJ 1

- Osiguratelj jamči za odštetne zahtjeve naručitelja usluga koji su posljedica stručne pogreške osiguranika **pri obavljanju registrirane djelatnosti te za njih odgovara na temelju zakona.**
- Osiguratelj ne jamči za odštetne zahtjeve: ...2) koji **su posljedica ozljeđivanja osoba ili oštećenja stvari.**

OSIGURATELJ 2

- Oštećenik – osoba za koju osiguranik, **na temelju ugovornog odnosa**, obavlja profesionalne usluge **iz domene registrirane djelatnosti**, koja nije subjekt ugovora o osiguranju sklopljenog prema ovim Uvjetima, a pretrpjela je štetu koja je nastala kao posljedica osiguranog slučaja
- Predmet osiguranja prema ovim Uvjetima je zakonska profesionalna odgovornost osiguranika za štete koje pretrpi oštećenik zbog stručne pogreške osiguranika pri obavljanju registrirane djelatnosti naznačene na polici osiguranja.
- Ako nije drugačije ugovoreno, osiguranje se odnosi isključivo **na odgovornost za čisto imovinsku štetu, to jest za financijsku štetu koja nije nastala ni povredom osobe, ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari.**

OSIGURANJE OD PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI – ZAKLJUČNO

Osiguratelj štetu koja je nastala putniku koji nije sklopio valjani ugovor s prijevoznikom nije u obvezi naknaditi ni po ugovoru o osiguranju od profesionalne odgovornosti jer je za osiguranje od profesionalne odgovornosti potreban valjano sklopljen ugovor iz domene registrirane djelatnosti.

Dakle, prema uvjetima obaju osiguratelja, u slučaju štete putniku čiji je ugovor o prijevozu ništetan, prijevoznik bi razliku u visini naknade štete, u odnosu na AO pokriće, morao isplatiti samostalno.

Ono što preostaje prijevozniku, uz AO, jest ugovaranje *tailor made* police u sklopu obavljanja profesionalne djelatnosti čime bi osiguratelj pružao pokriće iz obavljanja profesionalne djelatnosti i u slučaju ništetnosti ugovora ili **ugovaranje osiguranja od odgovornosti**.

PAUZA 15 MINUTA

[HDTP | CTLA – Hrvatsko društvo za transportno pravo | Croatian Transport Law Association](#)

UGOVOR O PRIJEVOZU ROBE CESTOM II

- 2. DIO

NEMA PISANE FORME: VALJAN ILI NIŠTETAN UGOVOR?

KONVALIDACIJA

- Pretežiti dio ugovornih prestacija ispunjen prije nastanka štete (prijevoz, plaćena vozarina)
- Primjena odredaba o **UGOVORNOJ** odgovornosti za štetu
  - CMR+ZPCP+ZOO (ugovor o prijevozu)
  - Oslobođenje od odgovornosti (3 opća razloga + **posebne opasnosti (samo CMR!)**)
  - Ograničenje opsega šteta (šteta na stvari)
  - Ograničenje odgovornosti po iznosu (8,33 SDR = cca 75 kn/kg)
- 1 (3) godine rok zastare

NIŠTETAN

- Pretežiti dio prestacija nije ispunjen prije nastanka štete
- Primjena odredaba o **IZVANUGOVORNOJ ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU ZA ŠTETU OD OPASNE STVARI ILI DJELATNOSTI**
  - ZOO (čl. 1063-1072)
  - Objektivna odgovornost (bez krivnje)
  - 2 razloga za oslobođenje od odgovornosti (viša sila i nepredvidiva radnja oštećenika ili 3. osobe)
  - Restitutio ad integrum (puni opseg i visina nastale štete)
  - 3 (5) godina rok zastare

UGOVORNA VS. IZVANUGOVORNA ODGOVORNOST ZA ŠTETU

218.254 EUR

UGOVORNA

CMR

EGZONERACIJA

- 3 OPĆA RAZLOGA
  - Uputa/greška naručitelja; mana robe; nepredvidive okolnosti
- 6 POSEBNIH OPASNOSTI
  - Otvoreno vozilo; pakiranje, ukrcaj/iskrcaj naručitelj; posebna svojstva; oznake; žive životinje

STVARNA ŠTETA damnum emergens

- **Vrijednost robe**
- Ograničeni iznos (čl. 23.st.3. CMR)
- 8,33 SDR/kg = 9,9 EUR/kg
- 20 000 kg x 9,9 EUR = **198.254 EUR**
- **Troškovi vezani uz prijevoz**
- Puni iznos (čl. 23.st.4. CMR) **20.000 EUR**
- UKUPNO

218.254 EUR

DALJNJA ŠTETA lucrum cessans

- NIJE NAKNADIVA

POTPUNI GUBITAK
20 000 KG informatičke opreme
20 EUR/kg vrijednost
400.000 EUR šteta na robi
20.000 EUR ostali troškovi
(osiguranje, carina..)
500.000 EUR izgubljena dobit

EGZONERACIJA

- Viša sila
- isključiva radnja oštećenika
- STROGA OBJEKTIVNA ODGOVORNOST IZ OPASNE DJELATNOSTI

STVARNA ŠTETA

- PUNI IZNOS
  - 1. šteta na stvari 400.000 EUR
  - 2. troškovi 20.000 EUR

420.000 EUR

DALJNJA ŠTETA

- PUNI IZNOS
  - 1. Izgubljena dobit

500.000 EUR

ZOO

IZVANUGOVORNA

920.000 EUR

OSIGURANJE PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI PRIJEVOZNIKA

PRIMJER UVJETA I

II. Osnovne odredbe

Predmet osiguranja

Članak 2.

(1) Predmet je osiguranja prema ovim Uvjetima građanskopravna osiguranikova odgovornost kao cestovnoga prijevoznika za dokazan potpun ili djelomičan fizički gubitak ili uništenje stvari stvarno preuzete na prijevoz, u opsegu i uz pokrića određena odredbama ovih Uvjeta.

(2) U smislu ovih Uvjeta smatra se da su stvari stvarno preuzete na prijevoz samo ako se isto može dokazati odgovarajućom osiguranikovom prijevoznom ispravom ili ugovorom.

(3) Pokriće prema ovim Uvjetima koje je zaključeno za osiguranje prijevoznikove odgovornosti u međunarodnom prijevozu automatizmom pokriva i osiguranje prijevoznikove odgovornosti u domaćem prijevozu.

(4) Vučno i priključno vozilo smatraju se, u smislu ovih Uvjeta, jednim vozilom.

Utvrđivanje odgovornosti

Članak 3.

(1) Osiguratelj će nadoknaditi sve iznose koje osiguranik treba platiti iz naslova prijevoznikove odgovornosti u smislu čl. 2. ovih Uvjeta, osim šteta nastalih iz uzroka navedenih u čl. 5. i 6. ovih Uvjeta.

(2) Prema ovim Uvjetima osiguranikova odgovornost u domaćem prijevozu utvrđuje se sukladno odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, a ako se radi o međunarodnim prijevozima, prema odredbama Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe u cestovnome prometu (CMR konvencija).

OSIGURANJE PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI PRIJEVOZNIKA Primjer uvjeta II

OPSEG POKRIĆA Članak 4.

(1) Osiguratelj će Osiguraniku nadoknaditi sve iznose koje je on obvezan platiti iz naslova prijevoznike odgovornosti u smislu članka 3 ovog ugovora, osim šteta što su nastale zbog uzroka navedenih u članku 5.

(2) Maksimalna obveza Osiguratelja ne može prijeći protuvrijednost od **30.000,00 EUR** po štetnom događaju.

Osigurateljeva obveza ograničava se na **običnu štetu. Odgovornost za neostvarenu dobit nije pokrivena ovim ugovorom.**

Ako Osiguranik želi pokriti svoju odgovornost i preko gore navedenog iznosa, treba zaključiti dopunsko osiguranje za svaki konkretan prijevoz.

(3) Osiguratelj će Osiguraniku nadoknaditi i

a) troškove spora, pravnih radnji poduzetih u svezi s tim štetama (ako su učinjeni u sporazumu s Osigurateljem), radi zaštite od neosnovanih ili previsokih zahtjeva trećih osoba, te troškove razumnih mjera što ih je Osiguranik poduzeo u istu svrhu bez Osigurateljeve suglasnosti ako se takva suglasnost nije mogla pravovremeno dobiti, kao i presuđene kamate;

b) stvarne troškove spašavanja, ali najviše do iznosa vozarine po štetnom događaju.

Osiguratelj će nadoknaditi ove troškove i ako oni prijeđu maksimalnu Osigurateljevu obvezu iz točke 2 ovog članka.

ISKLJUČENE ŠTETE Članak 5.

MED ODG PRI(P)/98

Zamjena police br. 068200760 Šifra povjerenika: 0240050

UGOVOR/POLICA Br. 1 068200760

O osiguranju prijevoznike odgovornosti iz ugovora o prijevozu stvari u međunarodnom i domaćem cestovnom prometu, zaključen između **ADRIANSKOG osiguranja d.d. Split**, Podružnica Zagreb (u daljnjem tekstu: Osiguratelj)

Popis vozila: (u daljnjem tekstu: Osiguranik)

Kompozicija	Nosivost u tonama
ZG 0454-M	ZG 1068-BI 39,10
ZG 7801-AC	ZG 9002-AN 39,00
ZG 0459-AC	ZG 9005-AN 26,14
ZG 0472-AC	ZG 9001-AN 26,14
ZG 0470-AC	ZG 9003-AN 24,00
ZG 0471-AC	ZG 9004-AN 24,00 ✓
ZG 1407-AU	ZG 1474-AR 27,44
ZG 6801-BD	ZG 6801-BD 28,00
ZG 6802-BD	ZG 6802-BD 28,00
ZG 6803-BD	ZG 6803-BD 28,00
ZG 6804-BD	ZG 6804-BD 28,00
ZG 6805-BD	ZG 6805-BD 28,00

345,32

PREDMET OSIGURANJA
Članak 2.

Ovim se ugovorom osigurava odgovornost Osiguranika kao prijevoznika za dokazani potpuni ili djelomični gubitak ili oštećenje, te za zakašnjenja u prijevozu i predaji stvari primatelju, stvarno preuzetoj na prijevoz s odgovarajućom Osiguranikovom prijevoznom ispravom - tarenini list (prema članku 688 Zakona o obveznim odnosima, iz koje je vidljiva vrsta, količina robe preuzete na prijevoz itd.) ili ugovorom, u opsegu i uz uvjete navedene u člancima 4, 5 i 6 ovog ugovora.

Osiguranjem na temelju ovog ugovora nije pokrivena odgovornost prijevoznika za štete na pošiljkama koje su njegovo vlasništvo.

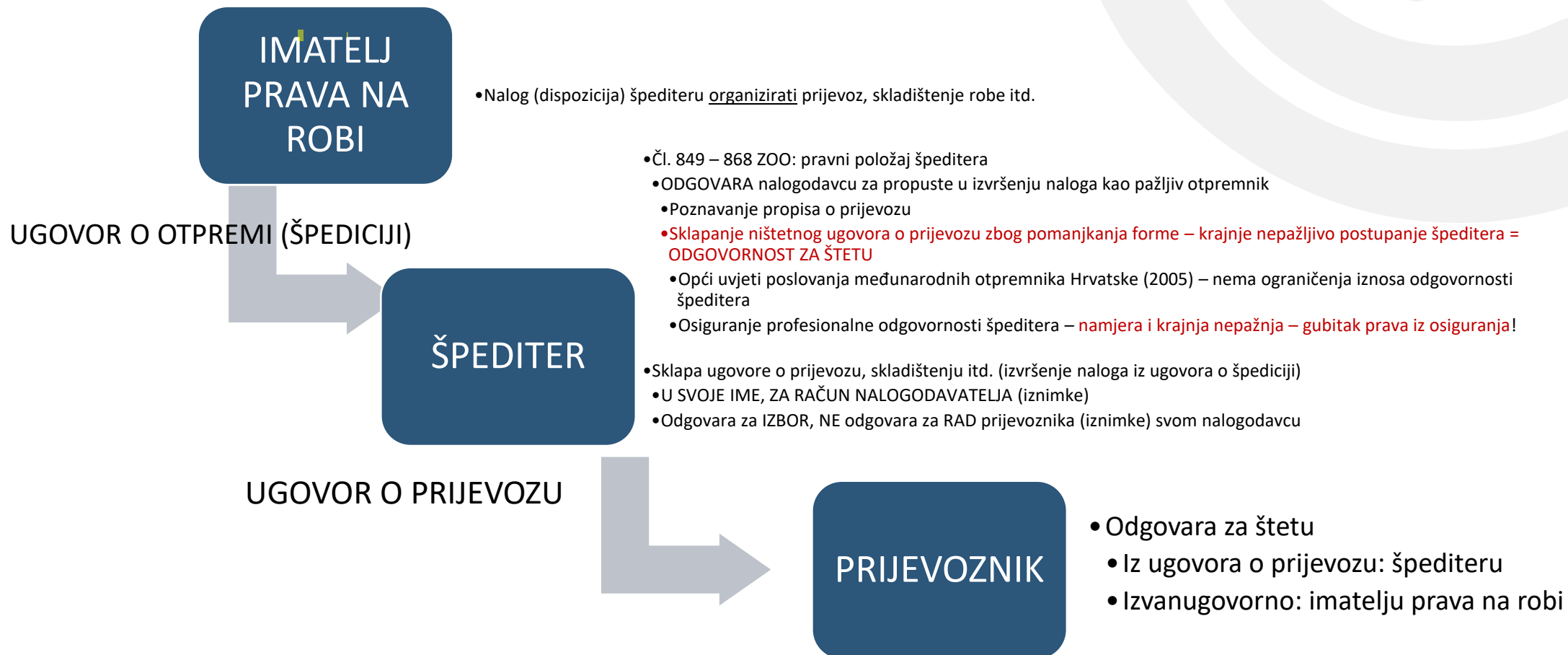
Osiguranik ne može primiti na prijevoz stvar ako je prijevoz te stvari zakonom ili drugim propisima zabranjen.

UTVRĐIVANJE ODGOVORNOSTI
Članak 3.

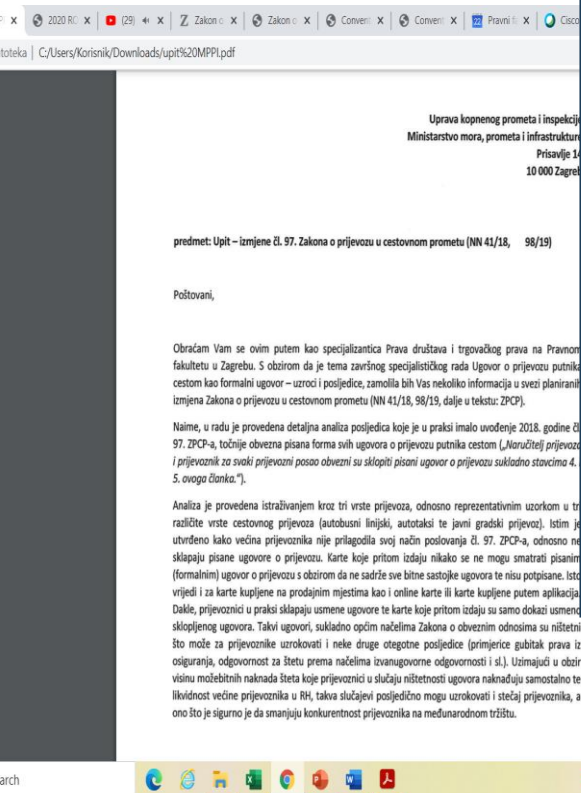
Osiguranikova odgovornost u smislu ovog ugovora utvrđuje se prema:

1. Zakonu o prijevozu u cestovnom prometu, "N.N.R.J.I." br.178/2004 i 1517/2005
2. Konvenciji o ugovoru o međunarodni prijevoz robe cestom (CMR).

NIŠTETNOST UGOVORA O PRIJEVOZU I ODGOVORNOST ŠPEDITERA

IZMJENE I DOPUNE ZPCP – STAV MMPI

Što se tiče navedenog upita ja mogu samo izvijestiti da je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o prijevozu u cestovnom prometu u fazi da bi trebao biti stavljen na e savjetovanje tijekom ovoga tjedna. Navedeni prijedlog ne sadrži izmjene članka 97. niti bilo koje druge odredbe koja se odnosi na ugovore. Znam kakve su primjedbe bile još 2018., ali ja nisam osoba koja je radila na tome tada niti odlučujem o tome u kom dijelu će ići izmjene. Za sada se rade izmjene samo radi usklađivanja s Direktivom 2018/645 koja se odnosi na vozače.

DISKUSIJA

RAISE HAND

CHAT

UNMUTE

HVALA!

NIKOLETA.RADIONOV@PRAVO.HR

PETRA.NINIC@GMAIL.COM

[HTTP://WWW.HDTP.EU](http://WWW.HDTP.EU)